

**ИЗВЕШТАЈ О САМОЕВАЛУАЦИЈИ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ
ПРОЦЕСА НА ИНТЕГРИСАНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА
ЗА ДОКТОРА МЕДИЦИНЕ, НА ИНТЕГРИСАНИМ
АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ЗА МАГИСТРА ФАРМАЦИЈЕ И
НА ОСНОВНИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА МЕДИЦИНСКОГ
ФАКУЛТЕТА, УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЗА ШКОЛСКУ
2007/2008. ГОДИНУ**

Евалуацију обавили:

проф. др Слободан Јанковић и Милан Новаковић - интегрисане академске студије за
доктора медицине
проф. др Снежана Живанчевић Симоновић и студент Милена Илић - основне
струковне студије
проф. др Милорад Јефтић и студент Драган Кнежевић - интегрисане академске
студије за магистра фармације

Извештај за студије медицине и фармације саставили и податке обрадили:

проф. др Слободан Јанковић и Милан Новаковић

Извештај за струковне студије саставила и податке обрадила:

проф. др Снежана Живанчевић Симоновић

14. јул 2008.

Извештај је усвојен на седници Комисије за обезбеђење квалитета Медицинског
факултета у Крагујевцу, 17. јула 2008.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Назив високошколске установе: Медицински факултет у Крагујевцу				
Универзитет	Факултет	Академија струковних студија	Висока школа	Висока школа струковних студија

Адреса: ул. Светозара Марковића 69, Крагујевац, 34000
Web адреса: www.medf.kg.ac.yu

Образовно-научно/образовно-уметничко поље				
Природно-математичке науке	Друштвено-хуманистичке науке	Медицинске науке	Техничко-технолошке науке	Уметност

Број студената годишње	
Интегрисане академске студије за доктора медицине	196
Интегрисане академске студије за магистра фармације	84
Докторске студије	50
Основне струковне студије	70
Укупан број студената годишње	400

ЦИЉ САМОЕВАЛУАЦИЈЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Циљ ове самоевалуације наставног процеса је било **утврђивање испуњености стандарда квалитета** наставног процеса Комисије за акредитацију и Комисије за обезбеђење квалитета Медицинског факултета у школској 2007/2008. години у следећим студијским програмима: „Интегрисане академске студије за доктора медицине“, „Основне струковне студије за струковног физиотерапеута, струковну медицинску сестру и струковног фармацеутског техничара“ и „Интегрисане академске студије за магистра фармације“. Извештај о самоевалуацији ће послужити као основа за корективне мере.

МЕТОДОЛОГИЈА САМОЕВАЛУАЦИЈЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Самоевалуација квалитета наставног процеса на три студијска програма Медицинског факултета у Крагујевцу је урађена према правилима наведеним у процедури система квалитета Медицинског факултета у Крагујевцу под називом „Квалитет наставног процеса“ (Прилог 1). Према овој процедури, Комисија за обезбеђење квалитета је именовала следеће рецензете за студијске програме: проф. др Слободан Јанковић, за студијски програм „Интегрисане академске студије за доктора медицине“, проф. др Снежана Живанчевић Симоновић, за студијски програм „Основне струковне студије за струковног физиотерапеута, струковну медицинску сестру и струковног фармацеутског техничара“ и проф. др Милорад Јефтић, за студијски програм „Интегрисане академске студије за магистра фармације“ (Прилог 2). Свако од рецензената је добио још по једног техничког сарадника, који ће помоћи у прикупљању и техничкој обради података. Рецензенти су добили задатак да обаве евалуацију на најмање два предмета по години студија, које ће изабрати по принципу случајног избора.

Сваки од рецензената се у евалуацији придржавао поступка предвиђеног у процедури „Квалитет наставног процеса“, и користио је за анкетање студената и шефова предмета анкете прописане поменутом процедуром. Такође, рецензенти су процењивали квалитет наставног процеса према структурираном поступку наведеном у „Формулару за рецензента“, који чини саставни део процедуре „Квалитет наставног процеса“.

Евалуација је извршена у току летњег семестра школске 2007/2008. године, без претходне најаве наставном особљу које је евалуирано. Прикупљени подаци су оверени потписима рецензената и шефова катедри. Прикупљени подаци и анонимне анкете које су попунили студенти се чувају у архиви Комисије за обезбеђење квалитета. Све анкете и попуњени формулари су такође пренети у електронске табеле (у програму Ексел), које су коришћене за статистичку обраду и формирање овог извештаја (Прилог 3 – табеле за медицину и фармацију). Електронске табеле се трајно чувају у архиви Комисије за обе збеђење квалитета.

Овај извештај су написали проф. др Слободан Јанковић и Милан Новаковић у делу који се односи на медицину и фармацију, а проф. др Снежана Живанчевић Симоновић у делу који се односи на струковне студије, на основу прикупљених података, и проследили га Комисији за обезбеђење квалитета на усвајање.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ „ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ЗА ДОКТОРА МЕДИЦИНЕ“

У оквиру студијског програма „Интегрисане академске студије за доктора медицине“ евалуирани су следећи предмети: Анатомија 2, Хистологија, Микробиологија и имунологија, Патолошка анатомија, Патолошка физиологија, Општа епидемиологија, Хирургија, Интерна медицина, Оториноларингологија и Офталмологија.

Придржавање распореда и сатнице

Од свих евалуираних наставника и сарадника (14), само се један наставник и један сарадник нису придржавали распореда и сатнице, већ су почели предавање односно вежбу са 15-20 минута закашњења. Сви остали су почели наставу тачно на време, према важећем календару наставе који је доступан студентима.

Рационална употреба расположивог времена

Сви евалуирани наставници и сарадници (14) су рационално користили расположиво време за наставу, и успели су да обраде целу тематску јединицу без скраћивања или убрзавања излагања садржаја.

Употреба савремених техничких средстава у настави

Сви евалуирани наставници и сарадници (14) су користили савремена техничка средства, уколико је то било потребно за одговарајућу наставну јединицу.

Уочавање проблема у савладавању градива и изналажење начина за њихово решавање

Значајан део евалуираних наставника и сарадника (5 од 14) не уочава проблеме студената у савладавању градива, и не прилагођава излагање могућностима разумевања студената. Такав приступ значајно умањује квалитет знања и вештина које ће студенти стећи, јер студенти губе додатно време на разјашњавање проблема које би наставници требало да реше за њих, и питање је да ли их могу решити самостално. Треба скренути пажњу наставницима да посебно детаљно и пажљиво обраде питања која су тежа за студенте.

Обраћање пажње на студенте који су испод просека у групи

Чак 13 од 14 евалуираних наставника и сарадника не обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи којој држе наставу. Услед такве праксе јаз између успешних и недовољно успешних студената сваким даном наставе постаје све већи, па је зато отежан и рад са групом као целином. Од наставника и сарадника треба захтевати да обрате пажњу на рад сваког од студената, и да сваком помогну максимално у оквиру расположивог времена и могућности.

Подстицање међусобне сарадње студената и похваљивање њиховог рада

Осам од 14 евалуираних наставника и сарадника не подстиче сарадњу студената, нити похваљује њихов рад. То утиче на смањење мотивисаности студената за савладавање градива, што се негативно одражава на њихов крајњи успех и резултате на испитима и проверама знања.

Просечне оцене које је рецензент дао за поједине аспекте рада наставника и сарадника (n = 14)

Параметар	Средња вредност	Стандардна девијација
оцена визуелног квалитета видео бим презентације	3.875	0.64087
предавање садржи актуелна знања и податке	3.928571	0.474631
предавање повезује теорију и праксу	3.785714	1.121714
садржај предавања је изложен логичним редоследом	4.214286	0.699293
садржај предавања је кохерентан	4.642857	0.497245
садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	3.714286	0.99449
предавач је заинтересован за наставу	4.571429	0.646206
предавач се јасно изражава	4.5	0.650444
предавач на интересантан начин излаже наставни садржај	3.571429	0.755929
предавач одржава пажњу студената	4.071429	0.730046
предавач има добар контакт са студентима	3.5	0.518875
предавач укључује студенте у дискусију	3.714286	0.99449
предавач мотивише студенте за учење	3.285714	0.61125

Ако се анализирају оцене рецензента, може се приметити да су посебно добре стране процеса наставе на овом студијском програму кохерентност наставних садржаја, заинтересованост предавача за наставу, јасно изражавање предавача, логичан редослед излагања и способност предавача да одржавају пажњу студената. Ове карактеристике гарантују довољан број квалитетних информација за успешне студенте, који су мотивисани за рад. Међутим, слабе стране су недовољни напори предавача да мотивишу студенте за учење, слаб контакт предавача са студентима и недовољно интересантан начин излагања материје. То указује да наставници и

сарадници морају бирати више интерактивне облике наставе од досадашњих, и знатно више пажње посветити вербалној и невербалној комуникацији са студентима.

Актуелност наставних садржаја, технички квалитет видео-презентација, повезаност теорије са праксом и надовезивање наставних садржаја на постојећа знања студената су на задовољавајућем нивоу, па наставницима треба препоручити да истрају у овим аспектима наставног процеса.

Анализом додатних коментара рецензента може се установити да је најчешћа примедба превише крута невербална комуникација наставника и сарадника са студентима, што отежава трансфер знања и вештина. Квалитет наставе би се збачајно поправио, ако би се спровела квалитетна едукација наставника и сарадника о невербалној комуникацији и начинима њеног побољшавања. Такође је потребно у наставу више укључивати клиничке проблеме који интегришу потребна знања и вештине студената.

У евалуацији наставног процеса рецензент је обрадио и аспекте везане за функционисање предмета као целине, а посебно организацију наставе и оцењивања студената. У следећој табели наведен је однос евалуираних предмета који су испунили стандард, и оних који то нису (н = 10 предмета).

Параметар	ДА	НЕ
календарски распоред тематских јединица доступан студентима	4	6
настава се одвија према утврђеном распореду	5	5
уредно се води евиденција о одржаној настави у облику:	9	1
<ul style="list-style-type: none"> • предавања, • семинара • вежби 	6	4
	7	3
уредно се води евиденција о присуству студената на:	4	6
<ul style="list-style-type: none"> • предавањима • семинарима • вежбама 	9	1
	10	
на сајту факултета су доступна предавања	5	5
на сајту факултета је доступан садржај обавезне и допунске литературе	10	0
на сајту факултета доступни подаци о наставницима и сарадницима	10	0
поштују се норме у погледу броја студената за:	1	9
<ul style="list-style-type: none"> • предавања • вежбе 	3	7

организују се интерактивни облици наставе	2	8
рад у малим групама постоји	3	7
предиспитне консултације постоје	8	2
распоред предиспитних консултација истакнут је на огласној табли	1	9
предиспитне обавезе студента се евидентирају у картону студента	7	3
стални термин за испит постоји	7	3
студенти извлаче испитивача за усмени део испита	9	1
постоји писана евиденција о извлачењу испитивача	5	5
евиденција о одржаним испитима се води уредно	10	0

На основу анализе параметара везаних за организацију наставе и функционисање предмета као целине, може се видети да су стандарди задовољени у погледу евиденције о одржаним испитима, извлачења испитивача, постојања предиспитних консултација, јавне доступности података о наставницима и сарадницима, доступности препоручене литературе, евиденције предиспитних обавеза и евиденције о одржаним предавањима и присуству студената на вежбама. Међутим, само половина евалуираних предмета има доступан детаљан календар наставе, са тематским јединицама и предавачима по недељама, и само половина предмета поштује утврђени распоред наставе. То захтева од продекана за наставу да за следећу школску годину формира календар наставе за све предмете и да спроведе стриктну контролу поштовања утврђеног распореда наставе.

Посебно је проблематично што ниједан предмет није израдио информатор, тј. план наставе са свим потребним информацијама за студенте, које захтевају стандарди Комисије за акредитацију:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Ови подаци се могу наћи у различитим документима на веб сајту факултета, али нису нигде обједињени у једном документу. Било би пожељно да продекан за наставу почетком наредне школске године спроведе **акцију израде планова, тј. информатора** за студенте за сваки предмет. Тиме би се боље организовала настава, и обезбедило да студенти сами контролишу извршавање планираних наставних активности.

Такође се може видети да значајан број предмета не води уредно евиденцију о одржаним вежбама, нити бележи присуство студената на предавањима. Таква пракса се мора сасвим прекинути, јер је према Закону о високом образовању та евиденција неопходна за формирање оцене студената. Продекан за наставу би у наредној школској години морао да знатно ажурије контролише евидентирање ових активности.

Велики проблем је и непоштовање норми за број студената у групама за вежбе и предавања, што је забележено код већине предмета. Делимично се може наћи оправдање за то у чињеници да клинички предмети још увек изводе наставу по старом програму, где ове норме нису биле обавезне. Но без обзира на то, продекан за наставу би морао у наредној школској години да кроз израду детаљног календара наставе, и контролу његовог поштовања од стране предмета, обезбеди поштовање ових норми.

Најзад, суштински недостатак већине предмета је недостатак рада са студентима у малим групама и кроз интерактивне облике наставе. С обзиром да је такав рад са студентима најпродуктивнији, и да су бројне студије показале директну корелацију успеха студената и процента интерактивне наставе у укупној настави, неопходно је кроз састанке са шефовима катедри и кроз едукативне семинара о интерактивним облицима наставе утицати на наставнике и сараднике да што више у своју наставну праксу уводе такве облике.

У следећим табелама су дате средње вредности и стандардне девијације оцена које су дали анкетирани студенти, како за поједине предаваче, тако и за евалуиране предмете у целини. У заглављима колона са оценама дат је број анкетираних студената, означен са „n“.

	Предавања за предмет анатомија n=110 Xbar ± SD	Вежбе за предмет анатомија n=40 Xbar ± SD	Предавања за предмет хистол. са ембриол. n=168 Xbar ± SD	Вежбе за предмет хистол. са ембриол. n=29 Xbar ± SD
Колико редовно посећујете предавања	2.94 ± 0.23	3±0	2.99±0.11	2.93± 0.79
Ваша просечна оцена	2.83 ±0.85	2.83±0.65	2.75±0.92	2.625± 0.83
Одржава наставу редовно и на време	3.97 ±1.15	4.38±0.81	4.67±0.93	4.76± 1.13
Рационално користи расположиво време	3.88 ±1.09	3.95±1.36	4.11±1.11	4.07± 1.27

Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	3.82 ±1.26	4.44±0.99	3.77 ±1.18	4.655± 1.14
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	3.74 ±1.26	4.46±0.93	4.11 ±1.04	4.76± 1.12
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	3.45 ±1.27	3.9±1.34	3.83 ±1.12	4.07± 1.15
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	3.04 ±1.35	3.9±1.22	3.16 ±1.32	4.07± 1.38
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	3.76 ±1.26	4.53±0.78	3.73 ±1.27	4.655± 1.13
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	2.8 ±1.40	3.82±1.18	3.6 ±1.26	4.62± 1.21
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	2.81 ±1.49	3.175±1.36	2.87 ±1.32	3.76± 1.48
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	2.64 ±1.48	2.95±1.41	2.43 ±1.33	3.655± 1.47
Доступан је за консултације студентима	3.47 ±1.47	3.975±1.27	3.22 ±1.37	4.14± 1.31
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	4.32 ±1.13	4.675±0.69	3.67 ±1.26	4.45± 1.34
Мотивише студенте за учење	3.28 ±1.42	3.725±1.09	3.21 ±1.38	3.9± 1.35
Користи савремена техничка средства (видео бим)	4.37 ±1.04	4.825±1.01	4.765 ±0.67	4.72± 1.33

Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4.2 ±1.11	4.525±0.75	4.39 ±0.86	4.45± 1.29
Предавање садржи актуелна знања и податке	4.07 ±1.10	4.25±0.98	4.16 ±1.00	4.59± 1.23
Предавање повезује теорију и праксу	3.52 ±1.27	3.9±1.28	3.8 ±1.19	4.59± 1.19
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	4.18 ±1.09	4.275±0.93	4.26 ±1.05	4.34± 1.41
Садржај предавања је кохерентан	3.9 ±1.10	4.25±0.95	3.83 ±1.12	4.25± 1.28
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	3.72 ± 1.34	3.85±1.25	3.71 ±1.30	4.34± 1.28

	Анатомија n=150 Xbar ± SD	Хистологија са ембриологијом n=197 Xbar ± SD	Патолошка анатомија n=36 Xbar ± SD
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	3.91±1.20	3.94±1.06	4.44±0.60
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	3.04±1.47	3.5±1.37	4.25±0.91
На почетку наставе је препоручена литература	3.91±1.53	3.98±1.43	4.26±1.01
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	2.87±1.46	3.5±1.28	3.97±1.03
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	2.64±1.34	3.66±1.18	4.17±0.79
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	2.82±1.36	3.43±1.31	3.65±1.15
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	3.83±1.15	4.07±0.97	3.97±0.91

	Вежбе за предмет микробиологија и имунологија n=32	Предавања за предмет патолошка анатомија n=6	Вежбе за предмет патолошка анатомија n=30
	Xbar ± SD	Xbar ± SD	Xbar ± SD
Колико редовно посећујете предавања	2.68±0.65	2.83 ± 1.17	1.9 ± 0.80
Ваша просечна оцена	2.25±0.98	2.83 ± 1.17	2.655 ± 0.77
Одржава наставу редовно и на време	4.78±0.49	4.5 ± 0.55	4.93 ± 0.25
Рационално користи расположиво време	4.44±0.84	5 ± 0.76	4.655 ± 0.55
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	3.625±1.24	5 ± 0	4.57 ± 0.63
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	4.1±1.01	5 ± 0	4.8 ± 0.48
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	4.09±1.03	4.67 ± 0.52	4.33 ± 0.80
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	3.84±0.99	4.5 ± 0.55	3.87 ± 1.07
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	4.09±1.00	5 ± 0	4.73 ± 0.52
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	4.48±0.81	4.6 ± 0.55	3.69 ± 1.20
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	3.66±1.36	4.5 ± 0.55	3.5 ± 1.41
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	3.25±1.34	4.67 ± 0.52	3.55 ± 1.45

Доступан је за консултације студентима	4.31±0.86	4.83 ± 0.41	4.62 ± 0.73
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	4.71±0.59	5 ± 0	4.87 ± 0.57
Мотивише студенте за учење	3.91±1.09	4.83 ± 0.41	4.37 ± 0.93
Користи савремена техничка средства (видео бим)	4.94±0.25	4.83 ± 0.41	4.965 ± 0.19
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4.78±0.49	4.83 ± 0.41	4.7 ± 0.60
Предавање садржи актуелна знања и податке	4.56±0.80	4.33 ± 0.82	4.5 ± 0.73
Предавање повезује теорију и праксу	3.94±1.34	5 ± 0	4.5 ± 0.82
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	4.53±0.84	5 ± 0	4.8 ± 0.41
Садржај предавања је кохерентан	4.31±0.74	5 ± 0	4.62 ± 0.62
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	4.25±0.88	5 ± 0	4.4 ± 1.00

	Предавања за предмет патолошка физиологија n=8	Вежбе за предмет патолошка физиологија n=24	Предавања за предмет интерна медицина n=3	Вежбе за предмет интерна медицина n=21
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =2.25±0.71	Xbar ± SD =2.125±0.74	Xbar ± SD =2.67±0.58	Xbar ± SD =2.19±0.68
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.875±0.83	Xbar ± SD =2.5±0.66	Xbar ± SD =3±1.00	Xbar ± SD =2.53±1.12
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.96±0.20	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =3.095±1.65
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.79±0.51	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =3.24±1.89
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.375±0.52	Xbar ± SD =4.46±0.83	Xbar ± SD =4.33±1.15	Xbar ± SD =3.81±1.50

Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.625±0.52	Xbar ± SD =4.625±0.82	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =4.14±0.91
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =4.125±0.83	Xbar ± SD =4.21±1.32	Xbar ± SD =4.33±1.15	Xbar ± SD =3.81±1.21
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.86±1.21	Xbar ± SD =4.17±1.37	Xbar ± SD =3.33±2.08	Xbar ± SD =3.38±1.53
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.71±0.49	Xbar ± SD =4.58±1.14	Xbar ± SD =4±1.00	Xbar ± SD =4.48±0.87
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =3.875±1.36	Xbar ± SD =4.21±0.66	Xbar ± SD =2±1.00	Xbar ± SD =3.86±1.28
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.14±1.46	Xbar ± SD =3.92±1.21	Xbar ± SD =2.33±1.15	Xbar ± SD =3.19±1.44
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =2.86±1.35	Xbar ± SD =3.5±1.44	Xbar ± SD =2.33±1.15	Xbar ± SD =3±1.52
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4±1.20	Xbar ± SD =4.54±0.93	Xbar ± SD =3±2.00	Xbar ± SD =3.71±1.49
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.75±0.85	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.67±0.48
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.71±1.11	Xbar ± SD =4.17±0.92	Xbar ± SD =4±1.00	Xbar ± SD =3.76±1.04
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.76±0.61	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =3.38±1.60
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.25±0.71	Xbar ± SD =4.54±0.88	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =3.81±1.36
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.43±0.53	Xbar ± SD =4.46±0.78	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.095±1.14

Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4±1.31	Xbar ± SD =4.71±0.46	Xbar ± SD =4±1.12	Xbar ± SD =3.76±1.15
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.5±0.76	Xbar ± SD =4.79±0.51	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =3.48±1.33
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.43±0.53	Xbar ± SD =4.52±0.67	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =3.38±1.24
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =4.625±0.52	Xbar ± SD =4.29±0.81	Xbar ± SD =4.67±0.58	Xbar ± SD =3.43±1.43

	Патолошка физиологија n=32	Интерна медицина n=24
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.19±0.82	Xbar ± SD =3.71±1.16
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.87±0.99	Xbar ± SD =3.58±0.93
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =4.23±1.31	Xbar ± SD =4.04±1.46
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3.66±1.00	Xbar ± SD =3.17±1.40
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =4.27±0.83	Xbar ± SD =3.79±0.98
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.53±1.16	Xbar ± SD =2.875±1.45
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =4.03±0.82	Xbar ± SD =3.21±1.41

	Предавања за предмет хирургија n=22	Вежбе за предмет Хирургија n=4	Предавања за предмет офталмологија n=12
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =2.68±0.72	Xbar ± SD =2.75±0.50	Xbar ± SD =2±0.60

Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.82±0.85	Xbar ± SD =3.25±0.96	Xbar ± SD =2.58±0.67
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.36±1.22	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.42±0.90
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =4.045±1.09	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.42±1.00
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.45±0.86	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.17±0.58
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.82±0.39	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.58±0.51
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =4.59±0.80	Xbar ± SD =4.75±0.50	Xbar ± SD =4.17±0.94
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =4±1.23	Xbar ± SD =4±0.82	Xbar ± SD =4.17±0.72
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.59±0.67	Xbar ± SD =4.5±0.58	Xbar ± SD =4.83±0.39
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =3.86±1.25	Xbar ± SD =4.5±0.58	Xbar ± SD =3.92±1.24
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.36±1.22	Xbar ± SD =4.25±1.50	Xbar ± SD =3.67±1.15
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =3.5±1.54	Xbar ± SD =3.25±0.96	Xbar ± SD =3.25±1.06
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4±1.15	Xbar ± SD =4.33±1.15	Xbar ± SD =4.08±0.27
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.18±1.10	Xbar ± SD =4±0.82	Xbar ± SD =4.92±0.29
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.82±1.26	Xbar ± SD =5±0.50	Xbar ± SD =4.18±0.32
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.73±0.63	Xbar ± SD =4.75±0.50	Xbar ± SD =4.67±0.32

Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4±1.20	Xbar ± SD =4.75±0.50	Xbar ± SD =4.58±0.79
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.09±1.02	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.5±1.00
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4.27±1.03	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.33±0.78
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.41±0.67	Xbar ± SD = 5±0	Xbar ± SD =4.42±0.90
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.14±1.13	Xbar ± SD =4.75±0.50	Xbar ± SD =4.5±0.80
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =4±0.93	Xbar ± SD =4.75±0.58	Xbar ± SD =4.08±0.79

	Хирургија n=26	Офталмологија n=12
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.92±1.02	Xbar ± SD =4.18±0.87
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =3.81±1.23	Xbar ± SD =4.17±1.03
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3.96±1.37	Xbar ± SD =4.67±0.89
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =3.5±1.56	Xbar ± SD =3.5±1.24
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.81±1.17	Xbar ± SD =4.17±0.94
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.54±1.36	Xbar ± SD =3.25±1.22

	Предавања за предмет ОРЛ n=36	Вежбе за предмет ОРЛ n=10	Предавања за предмет епидемиологија n=42	Вежбе за предмет епидемиологија n=43
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =2.69±0.68	Xbar ± SD =2.2±0.42	Xbar ± SD =2.1±0.81	Xbar ± SD =2.5±0.71
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.58±0.94	Xbar ± SD =2.3±0.48	Xbar ± SD =2.32±0.69	Xbar ± SD =2.64±0.79
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.97±0.17	Xbar ± SD =5±0.15	Xbar ± SD =4.45±0.92	Xbar ± SD =4.95±0.21
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =4.44±0.69	Xbar ± SD =4.5±0.71	Xbar ± SD =3.53±1.29	Xbar ± SD =4.58±0.85
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.305±0.82	Xbar ± SD =4.1±0.88	Xbar ± SD =3.66±1.26	Xbar ± SD =4.42±0.79
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.25±0.81	Xbar ± SD =4.2±0.92	Xbar ± SD =4.095±1.23	Xbar ± SD =4.58±0.66
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =4.08±1.16	Xbar ± SD =4.3±0.82	Xbar ± SD =3.775±1.31	Xbar ± SD =4.31±0.92
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.555±1.23	Xbar ± SD =3.4±1.17	Xbar ± SD =3.33±1.30	Xbar ± SD =4.19±1.05
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.39±0.80	Xbar ± SD =3.7±1.34	Xbar ± SD =4.095±1.16	Xbar ± SD =4.79±0.47
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =3.86±1.13	Xbar ± SD =3.3±1.16	Xbar ± SD =4.225±1.21	Xbar ± SD =4.4±1.08
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабру-је и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.36±1.22	Xbar ± SD =2.5±0.97	Xbar ± SD =3.9±1.32	Xbar ± SD =4.21±1.05
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =2.94±1.49	Xbar ± SD =3±1.33	Xbar ± SD =2.98±1.52	Xbar ± SD =3.775±1.35
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4.19±0.95	Xbar ± SD =3.9±0.99	Xbar ± SD =4.1±1.13	Xbar ± SD =4.725±0.64
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.28±0.97	Xbar ± SD =3.5±1.08	Xbar ± SD =4.29±1.15	Xbar ± SD =4.88±0.50
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.69±1.21	Xbar ± SD =3±1.05	Xbar ± SD =3.71±1.31	Xbar ± SD =4.12±1.29
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.53±0.94	Xbar ± SD =4±1.15	Xbar ± SD =3.595±1.43	Xbar ± SD =3.75±1.56

Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.08±0.97	Xbar ± SD =3.6±1.17	Xbar ± SD =3.44±1.55	Xbar ± SD =3.73±1.54
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.22±0.99	Xbar ± SD =4.1±0.88	Xbar ± SD =3.95±1.22	Xbar ± SD =4.585±0.63
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4.555±0.77	Xbar ± SD =3.9±0.99	Xbar ± SD =3.71±1.31	Xbar ± SD =4.595±0.59
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.25±1.08	Xbar ± SD =4.3±0.48	Xbar ± SD =3.775±1.14	Xbar ± SD =4.57±0.67
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.19±0.95	Xbar ± SD =4.2±0.63	Xbar ± SD =3.66±1.26	Xbar ± SD =4.575±0.68
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =4±1.01	Xbar ± SD =3.3±1.06	Xbar ± SD =3.825±1.28	Xbar ± SD =4.51±0.84

	ОПЛ n=46	Епидемиологија n=85
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.28±0.72	Xbar ± SD =3.99±1.12
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.98±1.06	Xbar ± SD =3.73±1.28
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =4.46±0.86	Xbar ± SD =4.23±1.21
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =4.41±0.80	Xbar ± SD =3.75±1.29
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =4.065±0.98	Xbar ± SD =3.84±1.08
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.72±1.15	Xbar ± SD =3.84±1.20
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.565±1.09	Xbar ± SD =3.78±1.18

Ако се анализирају резултати анкета студената, може се уочити неколико трендова:

1. евалуирани предмети и предавачи су веома слично оцењени, што указује на уједначен квалитет рада;
2. студенти су генерално дали високе оцене по појединачним питањима, док је просечна оцена значајно нижа (за скоро све предмете и предаваче око 2.5); то указује да питања нису добро формулисана, и да је потребно наћи боља питања за будуће анкете која ће открити оно са чим студенти нису задовољни;

3. најниже оцене студенти су дали на питања која се односе на интеракцију студената и наставника, и посебно на подстицање и помоћ студентима који имају више проблема у савлађивању градива; овакав резултат се поклапа са оценама рецензента, и указује на хитну потребу за променом става наставника и сарадника, и за обуком наставника и сарадника за интерактиван рад са студентима;
4. квалитет и актуелност наставних садржаја су конзистентно високо оцењени на свим предметима, што указује на добру страну наставног процеса на факултету; наставнике и сараднике треба за тај аспект похвалити, и инсистирати да наставе са таквом праксом.

На крају, анализом и сумацијом свих резултата ове контроле квалитета наставног процеса на Интегрисаним академским студијама за доктора медицине, могу се дати препоруке за следеће корективне мере:

1. ИЗРАДИТИ ПЛАНОВЕ НАСТАВЕ, ТЈ. ИНФОРМАТОРЕ ЗА СТУДЕНТЕ ЗА СВАКИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ ВЕЋ У НАРЕДНОЈ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ
2. НАПРАВИТИ СТРИКТАН КАЛЕНДАР НАСТАВЕ КОЈИ ЋЕ ОБЕЗБЕДИТИ ПОШТОВАЊЕ ВЕЛИЧИНЕ ГРУПА ЗА ПРЕДАВАЊЕ И ВЕЖБЕ
3. ПООШТРИТИ КОНТРОЛУ ЕВИДЕНЦИЈЕ НАСТАВЕ И ПРИСУСТВА СТУДЕНАТА
4. ОРГАНИЗОВАТИ ЕДУКАЦИЈУ НАСТАВНОГ ОСОБЉА О ИНТЕРАКТИВНИМ ОБЛИЦИМА НАСТАВЕ И ВЕШТИНИ КОМУНИКАЦИЈЕ
5. ЗА СЛЕДЕЋУ ЕВАЛУАЦИЈУ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА РЕДЕФИНИСАТИ АНКЕТНЕ УПИТНИКЕ.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ „ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ЗА МАГИСТРА ФАРМАЦИЈЕ“

У оквиру студијског програма „Интегрисане академске студије за магистра фармације“ евалуирани су следећи предмети: Увод у фармацеутску праксу (1. година), Хемија и дизајн лекова (1. година), Физиологија и фармакологија 2 (1. година), Природни производи и медицина (2. година), Биофармација (2. година), Професионалне вештине: партнерство пацијента и фармацеута у здрављу и болести (2. година), Лабораторијски експерименти у фармацији (2. година), Болести и циљеви лечења (3. година), Неуронауке и фармакологија (3. година) и Зависност од лекова и злоупотреба лекова (3. година).

Придржавање распореда и сатнице

Сви евалуирани наставници и сарадници (11) су се придржавали распореда и сатнице, и почели су предавање односно вежбу тачно на време, према важећем календару наставе који је доступан студентима. Овакав озбиљан приступ настави треба похвалити и настојати да се одржи.

Рационална употреба расположивог времена

Сви евалуирани наставници и сарадници (11) су рационално користили расположиво време за наставу, и успели су да обраде целу тематску јединицу без скраћивања или убрзавања излагања садржаја.

Употреба савремених техничких средстава у настави

Сви евалуирани наставници и сарадници (11) су користили савремена техничка средства, уколико је то било потребно за одговарајућу наставну јединицу.

Уочавање проблема у савладавању градива и изнајлажење начина за њихово решавање

Сви евалуирани наставници и сарадници (11) уочавају проблеме студената у савладавању градива, и прилагођавају излагање могућностима разумевања студената. Такав приступ значајно повећава квалитет знања и вештина које ће студенти стећи, јер студенти не губе додатно време на разјашњавање проблема које им наставници у току активне наставе објасне. Треба похвалити наставнике и сараднике са фармације за посебно детаљну и пажљиву обраду питања која су тежа за студенте.

Обраћање пажње на студенте који су испод просека у групи

Чак 6 од 11 евалуираних наставника и сарадника не обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи којој држе наставу. Услед такве праксе јаз између успешних и недовољно успешних студената сваким даном наставе постаје све већи, па је зато отежан и рад са групом као целином. Од наставника и сарадника треба захтевати да обрате пажњу на рад сваког од студената, и да сваком помогну максимално у оквиру расположивог времена и могућности.

Подстицање међусобне сарадње студената и похваљивање њиховог рада

Само 2 од 11 евалуираних наставника и сарадника не подстиче сарадњу студената, нити похваљује њихов рад. То утиче на смањење мотивисаности студената за савладавање градива, што се негативно одражава на њихов крајњи успех и резултате на испитима и проверама знања. Ипак, велика већина наставника и сарадника подстиче студенте и има добар однос са њима, што је добра карактеристика овог студијског програма.

Просечне оцене које је рецензент дао за поједине аспекте рада наставника и сарадника (n = 14).

Параметар	Средња вредност	Стандардна девијација
оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4.909091	0.301511
предавање садржи актуелна знања и податке	4.727273	0.467099
предавање повезује теорију и праксу	4.818182	0.40452
садржај предавања је изложен логичним редоследом	4.909091	0.301511
садржај предавања је кохерентан	5	0
садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	4.727273	0.467099
предавач је заинтересован за наставу	5	0
предавач се јасно изражава	4.909091	0.301511
предавач на интересантан начин излаже наставни садржај	4.545455	0.522233
предавач одржава пажњу студената	4.272727	0.467099
предавач има добар контакт са студентима	4.272727	0.467099
предавач укључује студенте у дискусију	4.090909	0.700649
предавач мотивише студенте за учење	4.454545	0.522233

Ако се анализирају оцене рецензента, може се приметити да су посебно добре стране процеса наставе на овом студијском програму кохерентност наставних садржаја, заинтересованост предавача за наставу, јасно изражавање предавача, актуелност наставних садржаја, технички квалитет видео-презентација, повезаност теорије са праксом и надовезивање наставних садржаја на постојећа знања студената, логичан редослед излагања. Ове карактеристике гарантују довољан број квалитетних информација за успешне студенте, који су мотивисани за рад. Међутим, слабе стране су недовољно укључивање студената у дискусију, слаб

контакт предавача са студентима и недовољна способност предавача да одржавају пажњу студената. То указује да наставници и сарадници морају бирати више интерактивне облике наставе од досадашњих, и знатно више пажње посветити вербалној и невербалној комуникацији са студентима.

Уопште, оцене наставника и сарадника на тудијском програму за будуће фармацеуте су више од оцена наставника и сарадника на студијском програму за будуће лекаре, што највероватније одражава већу мотивисаност наставног особља на програму фармације.

У евалуацији наставног процеса рецензент је обрадио и аспекте везане за функционисање предмета као целине, а посебно организацију наставе и оцењивања студената. У следећој табели наведен је однос евалуираних предмета који су испунили стандард, и оних који то нису (n = 10 предмета).

Параметар	ДА	НЕ
календарски распоред тематских јединица доступан студентима	5	5
настава се одвија према утврђеном распореду	10	
уредно се води евиденција о одржаној настави у облику:	10	
• предавања,	10	
• семинара	10	
• вежби	10	
уредно се води евиденција о присуству студената на:	10	
• предавањима	10	
• семинарима	10	
• вежбама	10	
на сајту факултета су доступна предавања	2	8
на сајту факултета је доступан садржај обавезне и допунске литературе	9	1
на сајту факултета доступни подаци о наставницима и сарадницима	10	
поштују се норме у погледу броја студената за:	10	
• предавања	10	
• вежбе		
организују се интерактивни облици наставе	7	3
рад у малим групама постоји	3	7
предиспитне консултације постоје	9	1

распоред предиспитних консултација истакнут је на огласној табли	6	4
предиспитне обавезе студента се евидентирају у картону студента	10	
стални термин за испит постоји	3	7
студенти извлаче испитивача за усмени део испита	1 наставник на предмету	
постоји писана евиденција о извлачењу испитивача	1 наставник на предмету	
евиденција о одржаним испитима се води уредно	10	

На основу анализе параметара везаних за организацију наставе и функционисање предмета као целине, може се видети да су стандарди задовољени у погледу поштовања утврђеног распореда наставе и сатнице, евиденције о одржаним испитима, постојања предиспитних консултација, јавне доступности података о наставницима и сарадницима, доступности препоручене литературе, евиденције предиспитних обавеза и евиденције о одржаним предавањима и присуству студената на вежбама. Извлачење наставника за испит се не врши из техничких разлога, јер на предметима ради тек по један наставник. Међутим, само половина евалуираних предмета има доступан детаљан календар наставе, са тематским јединицама и предавачима по недељама. То захтева од продекана за наставу да за следећу школску годину формира календар наставе за све предмете.

Посебно је проблематично што ниједан предмет није израдио информатор, тј. план наставе са свим потребним информацијама за студенте, које захтевају стандарди Комисије за акредитацију:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Ови подаци се могу наћи у различитим документима на веб сајту факултета, али нису нигде обједињени у једном документу. Било би пожељно да продекан за наставу почетком наредне школске године спроведе **акцију израде планова, тј. информатора** за студенте за сваки предмет. Тиме би се боље организовала настава, и обезбедило да студенти сами контролишу извршавање планираних наставних активности.

Добра страна овог студијског програма је уредно вођење евиденције о одржаним вежбама и предавањима, као и уредно бележење присуства студената на свим облицима наставе. Таква пракса се мора и даље неговати, јер је према Закону о високом образовању та евиденција неопходна за формирање оцене студената.

Врло добра карактеристика овог студијског програма је и поштовање норми за број студената у групама за вежбе и предавања, што је забележено код свих евалуираних предмета. Ту праксу треба истаћи и похвалити, како би се она проширила и на остале студијске програме.

Озбиљан недостатак наставе на овом студијском програму је чињеница да предавања наставника нису доступна студентима на веб сајту факултета. То се мора хитно исправити, и наложити руководиоцима предмета да своја предавања поставе на сајт.

Најзад, суштински недостатак доста предмета је недостатак рада са студентима у малим групама и кроз интерактивне облике наставе. С обзиром да је такав рад са студентима најпродуктивнији, и да су бројне студије показале директну корелацију успеха студената и процента интерактивне наставе у укупној настави, неопходно је кроз састанке са шефовима катедри и кроз едукативне семинаре о интерактивним облицима наставе утицати на наставнике и сараднике да што више у своју наставну праксу уводе такве облике.

У следећим табелама су дате средње вредности и стандардне девијације оцена које су дали анкетирани студенти, како за поједине предаваче, тако и за евалуиране предмете у целини. У заглављима колона са оценама дат је број анкетираних студената, означен са „n“.

	Предавања за предмет увод у фар. праксу n=69	Предавања за предмет хемија и дизајн лекова n=37	Вежбе за предмет хемија и дизајн лекова n=37
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =2.97±0.17	Xbar ± SD =2.89±0.39	Xbar ± SD =2.92±0.28
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.57±0.74	Xbar ± SD =2.81±0.87	Xbar ± SD =2.04±0.93
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.91±0.28	Xbar ± SD =4.76±0.49	Xbar ± SD =4.68±0.53
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =4.61±0.71	Xbar ± SD =4.47±0.61	Xbar ± SD =4.49±0.84
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.54±0.66	Xbar ± SD =4.44±0.73	Xbar ± SD =4.33±0.94
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.51±0.76	Xbar ± SD =4.32±0.75	Xbar ± SD =4.54±0.72
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =4.42±0.79	Xbar ± SD =3.86±0.83	Xbar ± SD =4.05±1.03

Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.72±0.98	Xbar ± SD =3.65±0.92	Xbar ± SD =3.58±1.02
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.54±0.76	Xbar ± SD =4.36±0.76	Xbar ± SD =3.92±0.89
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =3.85±1.00	Xbar ± SD =3.51±1.25	Xbar ± SD =3.58±0.87
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабру-је и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.57±1.06	Xbar ± SD =3.17±1.23	Xbar ± SD =3.27±0.99
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =3±1.15	Xbar ± SD =3.11±1.37	Xbar ± SD =2.95±1.18
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4.32±0.29	Xbar ± SD =4.05±1.13	Xbar ± SD =3.86±1.13
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.67±0.64	Xbar ± SD =4.62±0.59	Xbar ± SD =4.49±0.61
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.73±0.90	Xbar ± SD =3.92±0.98	Xbar ± SD =3.68±0.85
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.69±0.78	Xbar ± SD =4.675±0.78	Xbar ± SD =4.91±0.28
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.29±0.75	Xbar ± SD =4.08±1.04	Xbar ± SD =4.37±0.84
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.41±0.76	Xbar ± SD =4.11±0.91	Xbar ± SD =4.22±0.72
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4.37±0.90	Xbar ± SD =4.32±0.94	Xbar ± SD =4.39±0.77
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.35±0.82	Xbar ± SD =4.7±0.52	Xbar ± SD =4.49±0.69
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.14±0.82	Xbar ± SD =4.17±0.70	Xbar ± SD =4.16±0.78
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =3.96±1.02	Xbar ± SD =4.38±0.76	Xbar ± SD =4.46±0.74

	Увод у фар. праксу n=69	Хемија и дизајн лекова n=74
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.07±0.86	Xbar ± SD =4.375±0.88
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =4.06±1.10	Xbar ± SD =4.27±0.93
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =3.62±1.40	Xbar ± SD =4.31±0.93
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3.48±1.15	Xbar ± SD =4.225±0.97
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =3.93±1.05	Xbar ± SD =3.71±0.97
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.5±1.00	Xbar ± SD =3.72±1.15
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.03±1.37	Xbar ± SD =4.03±0.98

	Предавања за предмет физиологија и фармакологија n=20	Вежбе за предмет лаб. експерименти у фармацаји n=20
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =2.9±0.45	Xbar ± SD =2.89±0.68
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =3.2±0.77	Xbar ± SD =4.85±0.37
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.7±0.57	Xbar ± SD =4.75±0.55
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =4.55±0.60	Xbar ± SD =4.5±0.84
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.05±1.00	Xbar ± SD =4.4±0.82
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =3.95±1.19	Xbar ± SD =4.2±0.62

Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =3.85±0.88	Xbar ± SD =3.8±0.83
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.2±0.89	Xbar ± SD =3.95±0.29
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.05±0.76	Xbar ± SD =4.15±0.29
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =3.3±0.86	Xbar ± SD =4±0.28
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =2.7±0.92	Xbar ± SD =3.58±0.28
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =2.21±0.85	Xbar ± SD =4.65±0.27
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4.1±0.91	Xbar ± SD =4.65±0.27
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.15±0.88	Xbar ± SD =3.9±0.26
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.35±0.81	Xbar ± SD =4.95±0.26
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.7±0.57	Xbar ± SD =4.74±0.25
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.5±0.61	Xbar ± SD =4.55±0.25
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.25±0.72	Xbar ± SD =4.3±0.25
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4±0.84	Xbar ± SD =4.35±0.24
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.2±0.77	Xbar ± SD =4.05±0.24
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.055±0.17	Xbar ± SD =4.2±0.23
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =3.75±0.72	Xbar ± SD =2.89±0.68

	Физиологија и фармакологија n=20	Лаб. експерименти у фармацији n=20
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4±0.71	Xbar ± SD =4.15±0.88
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.21±1.08	Xbar ± SD =3.9±0.97
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =3.6±1.35	Xbar ± SD =4.7±0.57
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3±1.17	Xbar ± SD =4.05±0.76
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =3.65±0.99	Xbar ± SD =4.05±0.76
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =2.9±1.02	Xbar ± SD =4±0.86
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.3±1.22	Xbar ± SD =4.1±0.64

	Предавања за предмет професионалне вештине n=44	Предавања за предмет биофармација n=16	Вежбе за предмет Биофармација n=13
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =3±0.22	Xbar ± SD =2.875±0.50	Xbar ± SD =3±0
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.68±0.65	Xbar ± SD =3.06±0.93	Xbar ± SD =2.92±0.76
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.14±1.15	Xbar ± SD =4.94±0.25	Xbar ± SD =4.92±0.28
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =3.75±1.06	Xbar ± SD =4.75±0.58	Xbar ± SD =4.85±0.38
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =3.5±1.21	Xbar ± SD =4.27±0.70	Xbar ± SD =4.615±0.51
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =3.25±1.24	Xbar ± SD =3.81±1.05	Xbar ± SD =4.54±0.52

Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =3.41±1.23	Xbar ± SD =3.625±1.02	Xbar ± SD =4.54±0.66
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =2.82±0.39	Xbar ± SD =4.19±1.36	Xbar ± SD =4.31±0.75
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =3.37±1.17	Xbar ± SD =3.56±1.21	Xbar ± SD =4.54±0.52
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =2.9±1.25	Xbar ± SD =3.375±1.31	Xbar ± SD =3.92±1.12
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабру-је и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.27±1.21	Xbar ± SD =3.5±1.10	Xbar ± SD =3.92±0.76
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =2.35±1.43	Xbar ± SD =2.75±1.48	Xbar ± SD =2.92±1.32
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4.11±1.13	Xbar ± SD =4.625±0.89	Xbar ± SD =4.31±0.85
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.34±1.19	Xbar ± SD =4.875±0.36	Xbar ± SD =4.54±0.66
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =4.07±1.18	Xbar ± SD =3.44±0.38	Xbar ± SD =4±1.15
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.81±0.63	Xbar ± SD =1.81±1.17	Xbar ± SD =1.46±0.97
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.5±0.76	Xbar ± SD =2.07±0.39	Xbar ± SD =1.7±1.16
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.43±0.65	Xbar ± SD =3.56±1.21	Xbar ± SD =3.38±0.96
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =3.95±1.02	Xbar ± SD =3.875±1.31	Xbar ± SD =4.23±0.73
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.14±0.76	Xbar ± SD =3.69±1.40	Xbar ± SD =4.23±0.73
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =3.56±1.02	Xbar ± SD =3.81±1.28	Xbar ± SD =4.31±0.63
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =3.73±0.91	Xbar ± SD =3.81±1.33	Xbar ± SD =4.23±0.73

	Професионалне вештине n=44	Биофармација n=29
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.07±0.86	Xbar ± SD =4.10±1.05
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.49±1.22	Xbar ± SD =4.45±0.74
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =2.98±1.61	Xbar ± SD =2.90±1.54
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3.74±1.25	Xbar ± SD =4.10±1.01
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =3.63±1.00	Xbar ± SD =3.69±1.17
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.395±1.33	Xbar ± SD =3.41±1.38
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =2.55±1.60	Xbar ± SD =2.54±1.40

	Вежбе за предмет природни произ. и медицина n=18	Предавања за предмет болести и циљ.лечења n=25
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =3±0	Xbar ± SD =3±0
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.76±0.66	Xbar ± SD =2.76±0.60
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =4.78±0.43	Xbar ± SD =3.96±0.93
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =4.5±0.62	Xbar ± SD =3.96±0.89
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4.22±0.81	Xbar ± SD =3.33±1.09
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.39±0.70	Xbar ± SD =3.56±0.96
Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =4.28±0.83	Xbar ± SD =3.12±1.20

Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.89±0.83	Xbar ± SD =3.24±1.33
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.055±0.87	Xbar ± SD =3.72±1.02
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =4±0.84	Xbar ± SD =3.28±1.14
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабру-је и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =4±0.91	Xbar ± SD =2.83±1.37
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =3.61±0.98	Xbar ± SD =2.8±1.32
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4.72±0.57	Xbar ± SD =3.8±1.15
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.78±0.43	Xbar ± SD =3.68±1.18
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.94±0.73	Xbar ± SD =2.96±1.04
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =5±0	Xbar ± SD =4.125±1.12
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.89±0.32	Xbar ± SD =4.08±1.19
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.61±0.50	Xbar ± SD =4.42±0.93
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4.39±0.78	Xbar ± SD =3.26±1.29
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.5±0.51	Xbar ± SD =3.48±1.12
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.22±0.81	Xbar ± SD =3.64±1.08
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =4.22±0.73	Xbar ± SD =3.48±0.30

	Природни произ. и медицина n=18	Болести и циљ.лечења n=25
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.28±0.67	Xbar ± SD =3.29±1.20
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.89±1.13	Xbar ± SD =3.625±1.17
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =4.33±1.03	Xbar ± SD =2.29±1.30
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =4.17±0.92	Xbar ± SD =2.75±1.22
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =4.17±0.79	Xbar ± SD =3.29±0.86
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.89±0.90	Xbar ± SD =3.33±1.13
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.67±1.37	Xbar ± SD =1.92±1.41

	Предавања за предмет неурон. и фармаколог. n=20	Предавања за предмет зависн. и злоуп. лекова n=13
Колико редовно посећујете предавања	Xbar ± SD =3±0	Xbar ± SD =3±0
Ваша просечна оцена	Xbar ± SD =2.7±0.57	Xbar ± SD =3.15±0.55
Одржава наставу редовно и на време	Xbar ± SD =3.25±1.29	Xbar ± SD =2.08±1.19
Рационално користи расположиво време	Xbar ± SD =3.9±0.91	Xbar ± SD =4.31±0.95
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	Xbar ± SD =4±0.89	Xbar ± SD =3.92±0.86
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	Xbar ± SD =4.05±0.78	Xbar ± SD =4.54±0.52

Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	Xbar ± SD =3.9±0.97	Xbar ± SD =4.42±0.67
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	Xbar ± SD =3.7±0.80	Xbar ± SD =3.85±0.80
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	Xbar ± SD =4.45±0.60	Xbar ± SD =4.69±0.48
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	Xbar ± SD =4.1±0.97	Xbar ± SD =4.92±0.34
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабру-је и похваљује њихов рад	Xbar ± SD =3.95±1.28	Xbar ± SD =4.615±0.65
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	Xbar ± SD =3.4±1.23	Xbar ± SD =3.77±0.93
Доступан је за консултације студентима	Xbar ± SD =4±0.95	Xbar ± SD =3.615±1.04
Према студентима се односи коректно и са поштовањем	Xbar ± SD =4.15±0.93	Xbar ± SD =4.54±0.52
Мотивише студенте за учење	Xbar ± SD =3.8±0.83	Xbar ± SD =4±0.78
Користи савремена техничка средства (видео бим)	Xbar ± SD =4.25±0.85	Xbar ± SD =4.77±0.60
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	Xbar ± SD =4.45±0.76	Xbar ± SD =4.69±0.63
Предавање садржи актуелна знања и податке	Xbar ± SD =4.3±0.66	Xbar ± SD =4.85±0.38
Предавање повезује теорију и праксу	Xbar ± SD =4.25±0.85	Xbar ± SD =4.42±0.79
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	Xbar ± SD =4.2±0.95	Xbar ± SD =4.15±1.14
Садржај предавања је кохерентан	Xbar ± SD =4.35±0.89	Xbar ± SD =4.15±1.14
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	Xbar ± SD =3.95±1.05	Xbar ± SD =3.92±0.86

	Неурон. и фармаколог. n=20	Зависн. и злоупотре. лекова n=13
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD =4.1±0.64	Xbar ± SD =4.15±0.69
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	Xbar ± SD =3.9±0.91	Xbar ± SD =4.31±0.95
На почетку наставе је препоручена литература	Xbar ± SD =3.4±1.23	Xbar ± SD =3.31±1.49
Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	Xbar ± SD =3.35±0.99	Xbar ± SD =3.46±1.20
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	Xbar ± SD =4±0.73	Xbar ± SD =3.69±0.85
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	Xbar ± SD =3.45±1.05	Xbar ± SD =3.92±1.12
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	Xbar ± SD =3.05±1.23	Xbar ± SD =2.58±1.00

Ако се анализирају резултати анкета студената, може се уочити неколико трендова:

1. евалуирани предмети и предавачи су веома слично оцењени, што указује на уједначен квалитет рада;
2. студенти су генерално дали високе оцене по појединачним питањима, док је просечна оцена значајно нижа (за скоро све предмете и предаваче око 2.5); то указује да питања нису добро формулисана, и да је потребно наћи боља питања за будуће анкете која ће открити оно са чим студенти нису задовољни;
3. најниже оцене студенти су дали на питања која се односе на интеракцију студената и наставника, и посебно на подстицање и помоћ студентима који имају више проблема у савлађивању градива; овакав резултат се поклапа са оценама рецензента, и указује на хитну потребу за променом става наставника и сарадника, и за обуком наставника и сарадника за интерактиван рад са студентима;
4. студенти су ниско оценили квалитет уџбеника на већини предмета; с обзиром да је покривеност предмета уџбеницима предметних наставника изузетно мала (због скорог почетка овог студијског програма), потребно је захтевати од наставника да у наредној школској години припреме уџбенике за своје предмете, који ће бити прилагођени садржају наставног програма;

5. квалитет и актуелност наставних садржаја су конзистентно високо оцењени на свим предметима, што указује на добру страну наставног процеса на факултету; наставнике и сараднике треба за тај аспект похвалити, и инсистирати да наставе са таквом праксом.

На крају, анализом и сумацијом свих резултата ове контроле квалитета наставног процеса на Интегрисаним академским студијама за магистре фармације, могу се дати препоруке за следеће корективне мере:

1. ИЗРАДИТИ ПЛАНОВЕ НАСТАВЕ, ТЈ. ИНФОРМАТОРЕ ЗА СТУДЕНТЕ ЗА СВАКИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ ВЕЋ У НАРЕДНОЈ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ
2. НАПРАВИТИ СТРИКТАН КАЛЕНДАР НАСТАВЕ КОЈИ ЋЕ ОБЕЗБЕДИТИ ПОШТОВАЊЕ ВЕЛИЧИНЕ ГРУПА ЗА ПРЕДАВАЊЕ И ВЕЖБЕ
3. ЗАХТЕВАТИ ОД СВИХ НАСТАВНИКА СА ОВОГ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДА ПРИПРЕМЕ УЏБЕНИКЕ ЗА СВОЈЕ ПРЕДМЕТЕ У НАРЕДНОЈ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ
4. ПООШТРИТИ КОНТРОЛУ ЕВИДЕНЦИЈЕ НАСТАВЕ И ПРИСУСТВА СТУДЕНАТА
5. ОРГАНИЗОВАТИ ЕДУКАЦИЈУ НАСТАВНОГ ОСОБЉА О ИНТЕРАКТИВНИМ ОБЛИЦИМА НАСТАВЕ И ВЕШТИНИ КОМУНИКАЦИЈЕ
6. ЗА СЛЕДЕЋУ ЕВАЛУАЦИЈУ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА РЕДЕФИНИСАТИ АНКЕТНЕ УПИТНИКЕ.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ „ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ“

У оквиру студијског програма „Основне струковне студије“ евалуирани су следећи предмети: Хумана генетика, Дијететика, Микробиологија и имунологија, Патолошка анатомија, Патолошка физиологија, Здравствена нега, Општа кинезитерапија, Клиничка кинезиологија, Клиничка физикална терапија неуролошких болесника и Припрема нестерилних галенских препарата. Налаз рецензента је следећи:

Придржавање распореда и сатнице

Сви предавачи су се придржавали сатнице и предавање/вежба је започело тачно у време које је било у распореду наставе.

Рационална употреба расположивог времена

Предавачи (наставници: проф др Оливера Милошевић Ђорђевић, проф др Јасмина Кнежевић, Доц др Дејан Баскић, проф др Милан кнежевић, доц др Јасна Јевђић, проф др Милорад Јевтић, проф др Добрица Вељковић и асистент мр Снежана Цупара) рационално су користили расположиво време, излажући материју предвиђену тематском јединицом.

Употреба савремених техничких средстава у настави

Сви предавачи су користили савремена техничка средства (презентације припремљене у програму power point), а асистент Снежана Цупара, осим слајдова, студентима је приказала и кратке едукативне филмове.

Уочавање проблема у савладавању градива и изналажење начина за њихово решавање

Предавачи су током излагања пратили тему наставне јединице, покушавајући да примерима дочарају и појасне поједине сегменте градива, при чему се студенти углавном нису укључивали у дискусију, чак и онда кад су предавачи постављали конкретна питања и задатке. На основу присуства настави (предавањима и вежби из десет предмета Основних струковних студија), не може се закључити да студенти исказују потребу да им се помогне у савладавању градива, нити професори могу да им помогну у решавању евентуалних проблема .

Обраћање пажње на студенте који су испод просека у групи

Групе студената на предавањима и вежби нису биле јасно издиференциране на студенте који поседују више или мање знања, тј. не може се закључити да ли је, и колико, студената било испод просека у групи. Због тога ни професори нису имали прилику да посебну пажњу обратe на оне који су били испод просека у групи.

Подстицање међусобне сарадње студената и похваљивање њиховог рада

На настави (предавањима и вежби) која је евалуирана на Основним струковним студијама није било сарадње студената у решавању заједничких задатака. Наставници су похваљивали оне студенте који су тачно одговорили на постављено питање, као и оне који су покушавали да се укључе у дискусију, без обзира на то што нису дали тачне одговоре. Овде бих посебно истакла проф Оливеру Милошевић (предмет Хумана генетика), проф Јасмину Кнежевић (Дијететика), доц Дејана Баскића (Микробиологија и имунологија), проф Милорада Јевтића (Општа кинезитерапија, Клиничка кинезиологија), проф Добрицу Вељковића (Клиничка физикална терапија неуролошких болесника) и асс мр Снежану Цупара (Припрема нестерилних галенских препарата).

Просечне оцене које је рецензент дао за поједине аспекте рада наставника и сарадника (n = 9).

Параметар	Средња вредност	Стандардна девијација
оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4,67	0,50
предавање садржи актуелна знања и податке	5,00	0,00
предавање повезује теорију и праксу	4,56	0,53
садржај предавања је изложен логичним редоследом	5,00	0,00
садржај предавања је кохерентан	5,00	0,00
садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	4,11	0,33
предавач је заинтересован за наставу	5,00	0,00
предавач се јасно изражава	4,89	0,33
предавач на интересантан начин излаже наставни садржај	4,22	0,67
предавач одржава пажњу студената	4,11	0,60
предавач има добар контакт са студентима	4,11	0,60
предавач укључује студенте у дискусију	4,22	0,83
предавач мотивише студенте за учење	4,11	0,33

У овој табели дат је приказ оцена квалитета наставе на којој је присуствовао рецензент, за све евалуиране предмете осим Патолошке физиологије (због тога што је предавач истовремено био и рецензент наставе на Основним струковним студијама). Општа оцена је да су предавачи припремљени за предавања, да је квалитет видео бим презентација добар, предавања садрже

актуелна знања и податке, наставници кохерентно излажу наставни садржај и заинтересовани су за наставу. Тешко је дати оцену да ли се предавања надовезују на постојећа знања студената, зато што би таква оцена подразумевала да су студенти усвојили раније наставне садржаје. Из истог разлога су се, по оцени рецензента, студенти веома мало укључивали у дискусију, на свим предметима који су били евалуирани. Иако су сва излагања била добро припремљена, нека предавања су имала бољи пријем код студената, зато што су предавачи имали бољи контакт са студентима (проф Добрица Вељковић и доц Дејан Баскић) или је садржај наставе на интересантан начин био изложен студентима (доц Дејан Баскић).

У евалуацији наставног процеса рецензент је обрадио и аспекте везане за функционисање предмета као целине, а посебно организацију наставе и оцењивања студената. У следећој табели наведен је однос евалуираних предмета који су испунили стандард, и оних који то нису (n = 10 предмета).

Параметар	ДА	НЕ
календарски распоред тематских јединица доступан студентима	8	2
настава се одвија према утврђеном распореду	10	0
уредно се води евиденција о одржаној настави у облику: <ul style="list-style-type: none"> • предавања, • семинара • вежби 	9 9	1 1
уредно се води евиденција о присуству студената на: <ul style="list-style-type: none"> • предавањима • семинарима • вежбама 	8 10	2 0
на сајту факултета су доступна предавања	1	9
на сајту факултета је доступан садржај обавезне и допунске литературе	10	0
на сајту факултета доступни подаци о наставницима и сарадницима	10	0
поштују се норме у погледу броја студената за: <ul style="list-style-type: none"> • предавања • вежбе 	10 8	0 2
организују се интерактивни облици наставе	6	4
рад у малим групама постоји	4	6

предиспитне консултације постоје	8	2
распоред предиспитних консултација истакнут је на огласној табли	1	9
предиспитне обавезе студента се евидентирају у картону студента	7	3
стални термин за испит постоји	5	5
студенти извлаче испитивача за усмени део испита	2	8
постоји писана евиденција о извлачењу испитивача	1	9
евиденција о одржаним испитима се води уредно	10	0

Студенти не извлаче испитивача за усмени део испита, зато што се на већини предмета испит полаже тестом (не постоји усмени део испита) или на предмету постоји један наставник.

Резултати анкете студената, везани за оцену наставника и сарадника.

	Предавања за предмет 1 Хумана генетика	Предавања за предмет 2 Дијететика	Предавања за предмет 3 Микробиологи и имунологија	Предавања за предмет 4 Патолошка анатомија	Предавања за предмет 5 Патолошка физиологија
Колико редовно посећујете предавања	/	/	/	/	/
Ваша просечна оцена	/	/	/	/	/
Одржава наставу редовно и на време	4,44±0,71	4,21±0,98	4,42±0,72	4,08±1,20	4,12±1,14
Рационално користи расположиво време	4,31±0,95	4,37±0,82	4,54±0,51	3,95±1,22	4,27±0,98
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	/	/	/	/	/
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	4,35±0,91	3,95 ±1,20	4,58±0,93	3,57±1,38	4,24±0,99

Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	/	/	/	/	/
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	3,60±1,49	3,06±1,62	3,83±1,37	2,46±1,52	3,70±1,47
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	/	/	/	/	/
Подстиче укључивање и учествовање студената у настави	/	/	/	/	/
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	2,93±1,60	2,42±1,52	3,96±1,33	2,13±1,41	3,58±1,50
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	2,98±1,55	2,55±1,55	3,79±1,35	2,14±1,37	3,73±1,48
Доступан је за консултације студентима	/	/	/	/	/
Према студен-тима се односи коректно и са поштовањем	/	/	/	/	/
Мотивише студенте за учење	3,69±1,40	3,11±1,61	4,54±1,14	2,51±1,46	3,51±1,29
Користи савремена техничка средства (видео бим)	4,34±0,89	4,34±0,85	4,54±0,51	4,41±0,66	4,44±0,63
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4,60±0,89	4,46±0,95	4,83±0,64	4,25±1,13	4,51±0,71
Предавање садржи актуелна знања и податке	4,57±0,72	4,28±0,93	4,67±0,87	4,02±1,25	4,46±0,71

Предавање повезује теорију и праксу	4,51±0,87	4,05±1,14	4,75±0,53	3,68±1,27	4,15±1,11
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	4,52±0,88	4,26±1,00	4,62±0,77	4,02±1,18	4,61±0,59
Садржај предавања је кохерентан	4,38±0,94	3,89±1,18	4,00±1,53	3,40±1,30	3,95±1,06
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	4,23±1,07	3,92±1,10	4,38±1,06	3,44±1,33	4,39±0,80

Резултати анкете студената, везани за оцену наставника и сарадника.

	Предавања за предмет 6 Здравствена нега	Предавања за предмет 7 Општа кинези-терапија	Предавања за предмет 8 Клиничка кинезиологија	Предавања за предмет 9 Клиничка физикална терапија неуролошких болесника	Вежбе за предмет 10 Припрема нестерилних галенских препарата
Колико редовно посећујете предавања	/	/	/	/	/
Ваша просечна оцена	/	/	/	/	/
Одржава наставу редовно и на време	4,10±1,16	4,19±1,06	4,67±0,52	4,50±0,55	4,19±1,06
Рационално користи расположиво време	4,50±0,51	4,42±0,70	4,67±0,52	4,50±0,55	4,22±0,97
Јасно дефинише циљеве наставе и ниво знања који очекује од студената	/	/	/	/	/
Јасно и разумљиво излаже наставне садржаје	3,80±1,19	3,92±1,16	5,00±0,00	5,00±0,00	4,59±0,84

Квалитетним примерима и задацима олакшава разумевање садржаја	/	/	/	/	/
Уочава проблеме у савладавању градива и предлаже начине њиховог решавања	2,63±1,56	4,27±0,96	4,67±0,52	4,50±0,55	3,89±0,99
На постављена питања одговара спремно и разумљиво	/	/	/	/	/
Подстиче укључивање и учествовање студенатау настави	/	/	/	/	/
Подстиче међусобну сарадњу студената у процесу учења и охрабрује и похваљује њихов рад	2,57±1,61	3,46±1,50	4,67±0,52	4,50±0,55	4,00±1,24
Обраћа пажњу на студенте који су испод просека у групи	2,50±1,59	3,15±1,71	4,67±0,52	4,50±0,55	3,63±1,41
Доступан је за консултације студентима	/	/	/	/	/
Према студен-тима се односи коректно и са поштовањем	/	/	/	/	/
Мотивише студенте за учење	3,23±1,38	3,46±1,45	5,00±0,00	5,00±0,00	3,84±1,02

Користи савремена техничка средства (видео бим)	4,43±0,68	4,54±0,51	4,67±0,52	4,50±0,55	4,41±0,80
Оцена визуелног квалитета видео бим презентације	4,57±0,86	4,27±0,87	5,00±0,00	5,00±0,00	3,94±0,91
Предавање садржи актуелна знања и податке	4,23±0,86	4,11±0,86	5,00±0,00	5,00±0,00	4,56±0,62
Предавање повезује теорију и праксу	3,97±1,19	4,35±0,80	5,00±0,00	5,00±0,00	4,50±0,84
Садржај предавања је изложен логичним редоследом	4,32±0,90	4,46±0,90	5,00±0,00	5,00±0,00	4,62±0,49
Садржај предавања је кохерентан	3,78±1,35	4,08±0,93	4,83±0,41	4,83±0,41	4,19±1,03
Садржај излагања се надовезује на постојећа знања студената	3,73±1,23	3,77±1,14	5,00±0,00	4,83±0,41	4,59±0,84

У одговорима студената Основних струковних студија који се односе на квалитет предавања/вежбе истог предавача некад су оцене распоређене од најмање до највеће, што се одразило на велику стандардну девијацију добијених резултата.

Резултати анкете студената, везани за оцену предмета као целине.

	Предмет 1	Предмет 2	Итд.
Циљеви и задаци предмета су јасно дефинисани	Xbar ± SD	Xbar ± SD	Xbar ± SD
Количина наставног садржаја одговара сатници предмета	/	/	/
На почетку наставе је препоручена литература	/	/	/

Вежбе и семинари омогућавају стицање потребних вештина	/	/	/
Настава омогућава студентима да сагледају значај предмета у медицинској едукацији	/	/	/
Организација наставе подстиче студенте на активно учешће у настави	/	/	/
Оцените квалитет уџбеника који се користе на предмету	/	/	/

У упитнику који су попуљавали студенти Основних струковних студија, грешком је изостављен део који даје податке потребне за ову табелу.

Настава на десет предмета Основних струковних студија који су евалуирани од стране студената и рецензента одвијала се на време, предавачи су били припремљени за наставу и имали су квалитетне видео бим презентације. Студенти углавном нису били спремни да се укључе у дискусију и решавање конкретних задатака, и њихово присуство (посебно се односи на студенте прве године) више је било мотивисано наметнутом обавезом да се присуствује предавањима него схватањем да ће им то омогућити лакше усвајање неопходних знања. У одговорима студената који се односе на квалитет конкретних предавања (истог предавача) уочено је постојање и одличних и недовољних оцена, што највероватније није условљено само квалитетом конкретног предавања, већ је могуће, одраз става студената према групи заједничких општих предмета, кроз чије садржаје они не препознају знања за која претпостављају да ће бити корисна у њиховом каснијем, практичном раду. Осим тога, могуће је и да начин полагања испита на првој години ових студија (углавном у облику теста) не мотивише студенте довољно да се активније посвете учењу током школске године.